

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Catedrala din Sibiu.

Patruzecișipatru de ani vor fi la toamnă, de când ziarul nostru, în numărul dela 19 Octombrie v. 1857, comunica cetitorilor sei cu o bucurie nespūsă următorea știre înveselitoare:

— „Intre alte rugări, pe cari Excelenția Sa, Părintele nostru Episcop (*Șaguna*), le-a așternut, cu prilejul petrecerii sale celei din urmă la Viena, într-o audiență privată, la picidrele Majestății Sale, este și aceea, ca să se îndure Majestatea Sa a concede preagrațios ridicarea unei biserici catedrale gr. resăritene în Sibiu și a se face spre sfirșitul acesteia o colectă obștească în toate provinciile monarchiei noastre austriace. Majestatea Sa, cu prealalta hotărâre din Laxenburg, s'a îndurat a sancționa cererea acēsta, care este cererea unei jumătăți de milion de supuși credincioși.”

Acesta a fost deci primul pas făcut în scopul ridicării unei catedrale gr. orientale române în Sibiu: cererea încuviințării Monarchului, cerere împlinită cu mare bunăvoință.

Și două luni mai târziu, la 21 Decembrie vechiu 1857, ziarul nostru a fost pus în poziția de a-și pute surprinde cetitorii cu o nouă știre înveselitoare, cu următorea:

„Majestatea Sa ces. reg. apostolică, prealinduratul nostru Impărat *Francisc Iosif I*, prin prealalta hârtie de cabinet din 26 Decembrie n. 1857 s'a îndurat preamiliostiv a darui *una mie galbeni* pentru zidirea unei biserici catedrale dreptcredincioșe resăritene în Sibiu, precum și a porunci, ca suma acēsta să se dea prin mijlocirea Sereinității Sale a domnului guvernator al țerii, principele Schwarzenberg.”

Asta a fost deci prima pētră, scumpă și prețioasă, trimisă pe sēma catedralei noastre din partea Domnitorului, pentru care bate și a bătut totdeauna cu atâta căldură totă inima românească.

Și ca un sōre binefăcător de primăvară a influențat asupra tuturor inimilor credincioșilor bisericii noastre mărețul și grațiosul dar al Maj. Sale, — acēstă faptă maritimă în care e reoglindata iubirea părintească ce o are Monarchul nostru față de credinciosul și supusul sea popor român.

Ideea, în urmă zelul și munca pentru realizarea ideii dela *Șaguna*, ear' începutul dela însuși Monarchul: putea deci să rămână întreprinderea fără succes?

Nu! S'a început colectarea și au încurs denarii seracilor și galbenii bogătanilor, mai mult însă denarii dela sēraci, pentru-că sēraci eram și atunci ca și astăzi, și așa s'a adunat o sumă destul de rumoasă în scopul ridicării catedralei.

Pentru a ne face o idee cât se pōte de slabă despre însuflețirea ce domnea pe atunci în chestia acēsta, e destul să amintim, că regimentul 8 de jendarmierie a colectat singur, dela soldații de rînd, 200 fl., sumă trimisă episcopului *Șaguna* din partea vice-colonelului-comandant *Jankovski*, cu următorea adresă:

— „Excelența Vōstră! Cugetul care a purces din religiosul sentiment al Excelenției Vōstre pentru ridicarea unei

biserici catedrale, a aflat în mijlocul regimentului meu resunetul cel mai îmbucurător, și nu numai mărturisitorii religiunii gr. orientale, ci *tot insul dintre supușii mei* cu plăcere intimă și din toate puterile a luat parte la binecuvântata întreprindere. Rog așa dară pe Excelența Vōstră să primiți grațios suma de 200 fl. v. a. cu bucurie jertfită, ca ajutor sfânt, *dedicat vecinicieii*, și a fi încredințat de nemărginita stimă și respectare, cu care rămân,” etc.

Mare a fost deci însuflețirea națională pe atunci pentru ridicarea catedralei în Sibiu; și însuflețirea de atunci ni-a dat capitalul de jumătate milion corōne ce-l avem astăzi, pentru a pute realiza mareașta idee.

Pentru-că suntem aprōpe de realizare. Sinodul archidieceșan din anul acesta a delăturat ultima pedecă și a dat împuternicire consistorului să se apuce imediat de lucru. Și consistoriul va executa punctual îndrumarea primită, și va satisface dorinței generale, punând cât mai curēnd piatra fundamentală la monumentala clădire a catedralei noastre.

Ideea, născută înainte cu patruzecișipatru de ani, o vom vedē deci în curēnt realizată. În curēnd o zidire monumentală va vesti veacurilor ce vor urma dragostea și alipirea ce o are poporul român față de biserica sa, care adăpost și scut de apărare i-a fost totdeauna în vremuri de grea furtună!

Laudă se cuvine deci sinodului nostru archidieceșan, care în sesiunea de curēnd închisă, în *unanimitate* a decretat zidirea catedralei, dând consistorului autorisare a se apuce de lucru și a face tot ce mai este de făcut, în propriul seu cerc de activitate.

Dar' întreită laudă cuvine-se Excelenției Sale Inaltpreasfințitului Archiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu*, care dela venirea sa în Sibiu a fost preocupat în prima linie de realizarea acestei ferbinte dorințe cu care „*fericiții nostri înaintași s'au dus în mormēnt*”, — pentru că a vēdūt și a înțeles, că *zidirea unui sfânt Sion*, în centrul Archiepiscopiei, e într'adevăr o necesitate imperios reclamată și mult simțită. Și credincioșii bisericii noastre nu au dorință mai mare și mai ferbinte decât aceea, ca bunul Dumnezeu să ne țină în pace și sănătate pe neobositul nostru cap bisericesc, ca să-și vadă dorințele împlinite și visul realizat. Precum și dorința, ca să le fie dată posibilitatea de a vedē terminată ridicarea catedralei încă sub domnia glorioasă a actualului nostru Monarch, *primul contribuēt* la fondul catedralei!

Prevedem însă, că capitalele de cari dispunem nu vor fi suficiente pentru ridicarea și pentru *ornamentarea* sfântului lăcaș. Prevedem, că Inaltpreasfințitul Archiepiscop și Metropolit, cu consistoriul seu, va trebui să facă de nou apel la munificența fiilor sufletesci. Sē ne încălzim deci din vreme pentru sfânta cauză; și când cuvinte părintești ni-se vor adresa din partea Archiepiscopului nostru, să contribuim cu dragă voe pentru a aduna ce mai lipsesce. Sē ne însuflețim de însuflețirea înaintașilor nostri, cari ni-au lăsat pentru ridicarea catedralei capitalul de astăzi; dar' sē ne însuflețim și mai mult de

faptul, că primul care a contribuit pentru ridicarea catedralei noastre a fost însuși Monarchul nostru!

Sē ne însuflețim și să contribuim!

Sinodul diecesei Caransebeșului.

Sinodul eparchial al diecesei *Caransebeșului* a fost deschis cu următorea cuvēntare, rostită din partea Preasfinției Sale, Domnului Episcop *Nicolae Popea*:

Christos a înviat!

Domnilor Deputați!

Mare plăcere și bucurie simt în sufletul meu totdeauna, când am norocirea de a mă afla în mijlocul fiilor mei sufletesci, când vē vedē domnilor adunați la episcopia noastră în Sinod, pentru-ca împreună să desbatem și să chibzuim cele bune și folositoare pentru diecesă.

Și cum se nu mă bucur, cum se nu ne bucurăm cu toții împreună, domnilor deputați, când, mulțămia vrednicilor nostri înaintași, a căror amintire vecinic va rămâne cu pietate întipărită în mințile și inimile noastre și ale următorilor nostri, — când, zic, față cu trecutul nostru trist și posomorit, ne vedem acum, de un șir de zeci de ani, puși în posibilitatea, mult dorită de părinții și străbunii nostri, de a ne regula, administra și conduce înșine, liber și independent, toate afacerile noastre eparchiale.

Da, domnilor deputați, dată ne este de mult acēstă posibilitate, acest tesaur de mare preț, acēstă autonomia, atârnă dela noi, ca să ne știm folosi de ea, în interesul cel adevērat al bisericii.

Și ne vom folosi de ea astfel, domnilor, dacă vom da dovezi faptice: că suntem la înălțimea chemării noastre; că suntem destoinici și vrednici de un constituționalism admirabil, cum este al nostru; că prin urmare ne nēsuim cu statornicie, ca lucrările noastre să fie rodnice, să producă rezultate salutare pentru biserică, pentru prosperarea și înflorirea aședēmintelor noastre diecesane în toate direcțiunile.

Grea e și acēstă problemă, domnilor deputați, de resolvit! Greu e, cum se zice, a ajunge la ceva, a câștiga ceva, vre-un bine; dar' tot așa de greu e și a ști păstra și susține și folosi în mod satisfăcătoriu binele câștigat. Acēsta se pōte aplica și la noi. Greu ni-a fost, acēstă înaintașilor nostri, până ce prin lupte și greutăți mari au putut elibera biserica din cătușile sclăviei, procurându-i autonomia și independența legală; dar' greu ne este și nouē, mai ales în împrejurările critice de astăzi, a susține toate aceste așezăminte și drepturi câștigate în întregitatea lor, și a ne folosi de ele, în mod drept și cuviincios pentru promovarea și consolidarea afacerilor noastre eparchiale bisericesci, școlare și economice.

Dar' greutățile acestea, fie cât de multe și de mari, fie din lăuntru ori din afară, sē nu ne supere, domnilor deputați. Știu, că nici un lucru bun, nu se pōte face fără greutate, că lucrurile sunt strîns legate cu greutățile, și că cine voește scopul, trebuie să voiască și mijlōcele. Dacă înaintașii nostri nu s'au dat îndărăt, ci au luptat pe mōrte și viață pentru esistența noastră; pentru emanciparea bisericii: nu ne vom retrage nici noi, ci vom lupta cu puteri încordate pentru asigurarea unui viitor strălucit al aceleiași biserici.

Una se cere, domnilor deputați, dela noi toți: ca desbrăcându-ne de interesele particulari, personali, de patimi preste tot, să

lucrăm solidari în bună înțelegere frățească, avēnd în vedere binele obștesc, binele bisericii, și Dumnezeuul părinților nostri ne va ajuta să eșim învingători din toate luptele și necazurile, câte le vom întâmpina în calea noastră spre scopul cel sfânt: de a forma din biserica noastră o fortăreță tare și neexpugnabilă, cum o a intenționat însuși Marele Andrei, plămuitoriul constituționalismului nostru bisericesc.

Ceea-ce dorind să fie, și salutându-vē, domnilor deputați, de bună venire, am onōre a declara sinodul nostru din anul acesta, periodul XI-lea, sesiunea II-a, deschis.

Sinodul din Caransebeș și-a terminat lucrările în *trei* ședințe. La cuvintele presidiale, prin cari s'a închis sesiunea, a răspuns deputatul *M. Popovici*, protopopul Orșovei, mulțămind Preasfinției Sale, dlui episcop *Popea*, pentru înțeleptă conducere. Sinodul a făcut ovațiuni Preasfinției Sale.

Sinodul din Arad.

Preasfinția Sa, Domnul Episcop *Iosif Goldiș*, a rostit cu ocaziunea deschiderii Sinodului eparchial din Arad, următorea cuvēntare:

„Christos a înviat, Domnilor deputați!”

Mai înainte cu șapte zile, D-lor deputați, ni-s'a dat ocaziune a sērbători învierea Intemeietorului bisericii creștine, triumful luminei asupra întunerecului; astăzi ni-s'a dat a sērbători ziua, în care adunându-se apostolii în număr complet, au și Toma ocaziune a vedē și pipăi obiectul înđoelilor sale și a fi în credință solidar cu ceilalți apostoli, solidar în lupta propagării adevărului și învățături evanghelice spre binele popōrelor. După chipul apostolilor în special și noi Românii ortodocși din Ungaria și Ardeal ne întrunim astăzi, reprezentanții clerului și ai poporului, spre a vedē, a pipăi și după putință a vindeca ranele mult cercatei noastre biserici.

Precum biserica în general, așa deosebit și eparchia noastră aradană are garanța prosperării în trei capitaluri: în capitalul material, a cărui procurare, sporire și controlare este substratul deosebit al desbaterilor acestui venerabil sinod.

În capital intelectual, care-l vom procura prin crearea și înmulțirea unei sucrescințe de profesori, învățători și învățătoare, cari sē ne ridice institutele noastre de creștere și învățământ la nivelul cuvenit în concertele celorlalte popōre.

În capital moral, de a ne conduce poporul atât prin învățături evanghelice, cât și cu exemplul vieții din partea preoțimeii, și a-l feri mai vērtos de hidrele proselitismului devenit tot mai temerar.

Că în restimp de un an ce mēsurile a luat și la ce rezultat a ajuns superioritatea noastră diecesană în aceste trei direcțiuni, se vede detaiat din rapōrtele generale și speciale ale ambelor consistorii.

Ca archiepiscopul acestei diecese, eu vē rog, Domnilor Deputați, să censurați activitatea noastră spre liniștea comună, în interesul binelui acelora, cari v'au onorat cu încrederea lor. Căutați, că controla competență pentru afacerile noastre de peste an este în mâinile D-vōstre, prin urmare cu capul diecesei și cu consistoriile noastre din Arad și Orade sunteți în responsabilitate; examinați cu scrupulositate, și fără rezervă vē spuneți verdicțul, ca și Dumniavōstră cu conștiința liniștită să puteți sta în fața Areopagului intalibil al istoriei.

Premiț, că deși în Arad nou-alesul reterent al senatului epitropesc numai în Oc-

tombre 'și-a putut ocupa locul, ear' postul de secretar încă nici astăzi nu e îndeplinit; deși, precum din rapoartele speciale se va vedea — foarte s'au sporit agendele: totuși cu multă mângăiere sufletescă pot constata, că consistențele în proporțiunea puterilor lucrătoare 'și-au făcut datorința.

Știu, că în restimpul de 4—5 zile al duratei acestui sinod e greu a pătrunde și a judeca toate detaliile activității noastre anuale; dar' e de ajuns a cunoaște rezultatul și a desemna o direcțiune cât mai corespunzătoare de a ne duce la bine: bună-ora veți vedea din socotelele venitelor realităților cumpărate la timpul seu cu puțină baterie de cap, că fără asigurarea cel puțin a intereselor, ce mai 'nainte proveniau regulat după avutele capitaluri consistătoare din hârtii de valoare și depuneri în caselle de păstrare, din an în an tot mai mult, și în mod abia observat, vom aluneca pe povârnișul perplexităților financiare; dovadă că la realități diecesane peste 3000 de jugere, situate în diferite părți ale diecesei, ba și afară de diecesă, nu avem un unic organ, oficianț sau inspector al nostru cu receruta responsabilitate.

Eată, Domnilor, vă făcui și pentru anul acesta diagnosa unui rău amenințător pentru scopurile noastre.

Lacunele financiare de asemenea natură doresc eu, Domnilor, înainte de toate, a le vedea îndeplinite, și, după mine, numai atunci ne vom putea estinde cu bugetul anual de exemplu la îmbunarea salarelor și la alte îmbunătățiri reclamate de jurstările în cari trăim.

În meritul acesta și spre înlesnirea lucrărilor sinodului present, cu bucurie constat, Domnilor, că comisiunea financiară, de timpuriu întrunită la consistor, 'și-a făcut datorința.

După acestea nu pot a nu accentua pe scurt, ca de încheiere, că avem fericirea a ne bucura în biserică de o constituțiune mai liberală decât a ori căruia popor din patrie, dar' avem și nefericirea a nu o ști respecta precum se cuvine; experiență amară avem din timpul cel mai recent, că afacerile noastre electorale de preot, protopop, vicar episcopesc, episcop și chiar de metropolit, deși decurse în cea mai bună ordine, treptat, produc mai multă înfrustrare decât bucurie, din simplul motiv, că minoritățile, dela sine s'au inspirate din afară, nu se pot împăca cu situațiunea de a se supune majorității.

Eu, conform programului ce am rostit cu ocaziunea instalării mele de episcop, am păzit și voiesc a păzi pururea cu scumpătate atât prescripțiile Statutului organic, cât peste tot și sacrele așezăminte ale bisericii noastre; și ca în mod tot mai valoros se pot face acesta și în viitor, pe lângă ajutorul Celui de sus, am lipsă de armonica conlucrare a d-văstră, și rugându-vă pentru acesta în interesul binelui comun al acestei diecese, declar ședința sinodului nostru eparchial pentru anul curent de deschisă.

Noul comitet macedonean.

Scopul urmărit din partea guvernului bulgar cu întemnițarea comitetului revoluționar macedonean, și în special a presidentului acestui comitet, *Boris Sarafow*, nu s'a ajuns, pentru că mișcarea macedoneană nu a putut fi sufocată în Bulgaria.

S'a ținut congres mare în Bulgaria și a fost ales un nou comitet, cu însărcinarea să ducă lupta înainte pentru eliberarea Macedoniei de sub jugul turcesc. Și din ovațiunile și manifestările de simpatie aduse față de vechiul comitet, acum întemnițat, — se poate deduce, că și noul comitet va bate tot drumul cel vechiu, croit de *Sarafow*, va pune omenilor revolvărul în piept pentru a storce dela ei parale și va toca în cap cu securea pe cei ce-i stau în cale.

Dar' că ce va fi vom vedea, — astăzi avem să raportăm despre aceea ce știm.

Știm că președinte al actualului comitet macedonean a fost ales un cutare *Stefan Mihailovski*, despre care se afirmă că ar fi cel mai bun poet bulgar, om abia de 40 de ani, cu un fisic plăcut și cu inteligență superioară. A fost câțiva ani docent privat la facultatea de litere din Sofia, ear' de vre-o doi ani e profesor de limba franceză la Ruscuc.

Noul president al comitetului revoluționar macedonean vrea să facă lucruri mari. Vrea să întreprindă o călătorie prin întreaga Europă, atingând toate capitalele ei mai principale, pentru a ține în ele conferințe publice în limba franceză (firește pe parale), lămurind chestia macedoneană și atrăgând opiniunea publică europeană asupra ei, asupra necesității de a se acorda Macedoniei autonomia garantată în articolul 23 din tratatul dela Berlin, fiindcă până atunci nu e pace în Balcani.

Presupunem, că un om care se angajează la o asemenea misiune reprezintă vederea unei mari părți din populațiunea țării sale. Cum gândesc *Mihailovski*, gândesc numeroși Bulgari, dacă nu toți Bulgarii, — căci altcum nu ar fi întrunit încrederea conaționalilor sei.

Ei bine; reproducem în estras o conferință publică a acestui *Mihailovski*, pentru a se vedea din ea, câtă patimă, câtă ură și câtă ingratitudine, față de România, mai stăpânesce și acumina inima bulgărescă, fie numai a lui *Mihailovski*, sau a tuturor conaționalilor sei.

Mihailovski a început adică o serie de conferințe și în țera proprie, pentru a face populară chestia macedoneană, sau mai bine zis pentru a face impopulară țera vecină, România, care și-a versat sângele și și-a jertfit paralele pentru independența Bulgariilor. Începutul l-a făcut în Sofia, în sala mare dela „*Slavianska Beseda*” care servește și de teatru. Sala era plină, ear' lui *Mihailovski* i-s'au făcut ovațiuni când a apărut pe scenă. A vorbit despre conflictul româno-bulgar și a spus cam următoarele.

Mihailovski începe prin a face istoricul relațiilor dintre România și Bulgaria, lăudând pe prințul *Cuza*, care iubea într'un mod

desinteresat pe poporul bulgar asuprit, și înțelegerea relațiilor intime cu fruntașii bulgari refugiați pe ospitalierul pământ al României.

Oratorul pretinde a ști, că *Cuza-Vodă* avea întreveneri frecvente cu marele revoluționar și patriot bulgar *Racovschii*, pe care îl considera ca pe un luminat și bun consilier al său. De asemenea aduce elogiul lui *C. A. Rosetti*, *M. Cogălniceanu* și lui *I. Brătianu*, cari erau patrioți sinceri și nu se lăsau să fie instrumente orbe în mâinile M. S. Regelui Carol, ca actuali omeni de stat ai României. Atunci, — continuă oratorul, — dacă există atâtea legături de amintire și concordie între aceste popoare, cum se explică antagonismul dintre aceste două națiuni vecine și amice de secole, ivit anul trecut, și care era aproape să se termine cu un războiu sângeros?..

Cedarea *Basarabiei* Rusiei și anexarea *Dobrogei*, este originea vrajbei între aceste două țări, legate de atâtea tradițiuni seculare, așa crede *Mihailovski*.

Oratorul atacă într'un limbaj violent pe politicienii actuali din România, numindu-i o adunătură de greci, bulgari, armeni, arnați, etc. Toți aceștia nu au nimic comun cu sateanul român, care este bun și muncitor, și iubește pe poporul bulgar; și ca pildă citează faptul că, pe timpul conflictului româno-bulgar, când administrația din Zimnicea a vrut să țină un meeting de protestare în contra Bulgariilor, țărani cari veniseră la meeting au strigat „*Trăiască Bulgaria*”.

„Nu! continuă conferențiarul, acest popor nu poate avea nici o legătură de sânge cu greco-bulgărimea, care conduce destinele acestei frumoase și productive țări. În favoarea afirmării sale, citează un pasaj dintr-o lucrare a profesorului universitar de la București, *N. Iorga*, și un pasaj din satira lui *Eminescu*.

Mihailovski, ajungând la conflictul româno-bulgar, spune că acest conflict nu e opera unei zile, nici zece, ci opera unui timp de 22 ani. Ura care a izbucnit între guvernul român și poporul bulgar, nu este spontană, naturală, ci este fructul unei politici desastroase, care e plămuită de un timp îndelungat, de regele Carol, inamicul de moarte al slavismului; și de omenii de stat români, dresați după dorința sa. Citează numeroase pasaje din memoriile regelui Carol din anul 1879, în cari se găsesc scrisori de ale Prințului de *Bismarck* adresate regelui. Într-una din scrisorile sale, prințul de *Bismarck* scrie regelui următoarele: „Nu uitați, că afară de multele legături, cari legă țara M. V. de Germania, mai este și faptul că, înainte ca să fiți român, sunteți german. Trebuie să serviți de stavilă între slavii de Nord (Rusia) și cei de Sud (Bulgaria). Să nu vă scape din vedere, că această din urmă țară nu o putem considera decât ca o provincie rusească”. Oțesce și câte-va rânduri din scrisorile contelui *Andrássy* către M. S. Regele. (Toate aceste citate se găsesc în memoriile regelui din anul 1879, luna Aprilie, Iulie și August).

Afară de acesta, continuă oratorul, este lesne de priceput scopul urmărit de români, cari se găsesc în alternativa de a-și îndrepta dorința spre Nord-Est, Transilvania, Bucovina, Basarabia, sau spre Sud-Bulgaria.

Austro-Ungaria și Rusia fiind puteri de la cari România nu poate obține o concesiune de teritoriu, este natural să-și îndrepte privirile către Bulgaria, de la cari ar obține compensație, în cas când acesta ar reuși să ocupe Macedonia. România nu poate nici odată vedea cu ochi buni perspectiva unei Bulgarii-Mari, căci atunci s'ar expune la o peire sigură, găsindu-se între două popoare slave tari.

Explicând politica Austriei în Orient, *Mihailovski* tinde să demonstreze că conflictul a fost provocat de diplomația de la Viena și Berlin. Atacă cu vehemență pe dl *Take Ionescu*, care a scris articole contra Bulgariilor în ziarul parisiian „*Journal des Débats*”, pe *Marghiloman*, care a spus la Constantinopol că bulgarii sunt inimiți născuți ai turcilor. De asemenea pe colonelul *Crăciuneanu*, care a scris articole amenințătoare contra Bulgariilor în „*La France Militaire*”.

Dacă România nu a declarat război Bulgariilor, — zice *Mihailovski*, cauza este că generalii români nu erau siguri de izbândă războiului, de ore-ce acest război nu era să fie de loc popular. Citează un pasaj din broșura marelui general rus *Dragomirov*, unde spune, că nu armele și fortărețele decid de succesul unui război, ci popularitatea acestuia. *Bismarck* în 1870 a știut prin diferite publicațiuni și jurnale să atragă opinia publică germană, și așa se explică reușita prusienilor.

Afară de acesta, României îi trebuiau 400 milioane, pe cari nu le avea, pentru a întreprinde un război pur platonice, căci în caz de izbândă, nu ar fi obținut nici o compensație.

Ajungând la procesul *Mihailovici*, declară că este o vastă comedie înscenată de primul-procuror și judecătorul de instrucție din București. Explică prin ce torturi inchișitoriale s'au smuls declarațiile condamnaților de la București; critică pledoariile advocaților ca parțiale și aduce elogiul lui *Sarafow*, spunând, că nu se va putea găsi patriot bulgar care să-l condamne. Atacă apoi guvernul bulgar, acuzându-l de slăbiciune. Termină în fine prin o perorație, făcând apel la patriotismul bulgar, care a știut în decurs de mai multe secole să înlăture atâtea grele încercări și care va putea să pună capăt odată pentru totdeauna și acestui conflict.

Atât!

Dacă în felul și tonul acesta își va ține *Mihailovski* conferințele sale și prin capitalile mai principale ale Europei, sperăm că 'și va primi nimerita resplăta — *huiduiala generală*; pentru-că publicul din capitalele principale ale Europei cunoaște destul de bine faptele lui *Sarafow* și ale comitetului revoluționar macedonean.

FOIȘORA

Ioan Circa de Gambutz.

Ca Episcop al Marmației Dositeiu Circa 1660—1730.

de
Ioan Pușcariu

Membrii al Academiei Române.

(Fine.)

Unde și când a murit episcopul Ioan Dositeiu Circa? Nu am aflat. Poate arhivul comitatului Marmației să descopere; se zice însă, că el strămutat de acțiunile jesuitice ar fi emigrat în Moldavia, probabil la Suceava, ducând cu sine și scrisorile sale. Destul că după el alt episcop ortodox în Marmația n'a mai existat, și memoria acestei episcopii astăzi se mai conservă numai în titulatura Vicarului episcopesc foraneu greco-catolic al Marmației.

După ce am parcurs partea istorică a vieții lui Ioan Dositeiu Circa, fie-mi permis să trec la aprețierea unor critice, ce s'au ridicat asupra lui mai cu seamă din parte adversă.

1. Am vădit că Atanasie în justificarea sa către Cardinalul Kollonich învinuiesc od

Circa, că i-ar fi furat niscai cărți (libros) de la Metropolie. Însă ce fel de cărți? Nu spune. De ore-ce însă Atanasie aduce aceste cărți în legătură cu mergerea lui Circa la București, spre a solicita episcopatul, și de ore-ce sub „libros” se pot înțelege nu numai cărți legate, cum ar fi un Molitfelnic, etc., ci și scrisori sau acte, consecința aduce cu sine, că aceste cărți n'au putut fi altele decât scrisorile ce le-au pregătit Nagy Szegi cu mai mulți protopopi în cancelaria metropolitană — probabil pe timpul când Atanasie era dus la București spre sfințire — pentru alegerea lui Circa, cu cari el după aceea a mers la București, de s'a sfințit și el.

Atanasie admoniat fiind prin guvern, că pe Circa numai atunci l-ar putea ține în prisorie legală, dacă ar fi fost vr'un tâlhar sau hoț, i-a venit ideea sugestivă, ca să acuze pe Circa și de furtul unor cărți, o învinuire vagă, nedeterminată și lipsită de orice dovadă. Tot cu furtul învinuiesc el și pe Nagy Szegi, carele a pregătit contra-actul acela și a înscenat și protestul Brașovenilor în contra unirii bisericesci cu Papa. Dar' Nagy Szegi, prins fiind și tras la răspundere pentru toate acestea, fu eliberat ca nevinovat, susținând sus și tare că: „Ego Valachus sum et in officio inter Valachos fui portionis exactor et in aliis negotiis episcopi commissarius,” — și

după ce apără ortodoxismul mai zice: „ob religionem meam in aresto sum.” (Nilles I, 262, și Hurmuzaki, II, 35—69).

2. S'a tras la îndoială și aceea, dacă Circa într'adevăr a fost sfințit de episcop sau nu?

Dar' însuși Atanasie mărturisește, că Circa cu scrisorile furate din Metropolie s'a dus la București spre a solicita episcopatul — pentru care el l-a și prins.

Apoi am vădit că el, îndată ce a ajuns la Marmația în anul 1701, a și început a funcționa ca episcop al Marmației și, cerând permisiune de la Cancelarul Bethlen, ca să provadă și pe Ardeleni cu preoții de lipsă, a și primit și exercitat această funcțiune; apoi de câte ori devenia Alba-Iulia în potestatea Curuților, el d'atâtea ori își ocupa scaunul Metropolit; în fine însuși Sinodul Românilor uniți din anul 1728 marcheză pe Circa de „quondam apud schismaticos ordinato Eppo nunc in Marmaros residente ne praesumat ultum e Transilvania ad se venturum ordinare”.

3. S'a susținut cu multă perseverență din partea unora, că Circa ar fi trecut la reformațiune. Acesta o deduc ei din mai sus citatele scrisori ale capilor reformați din 6 și 8 Iulie 1700, adresate lui Atanasie și lui Rabutin, prin cari voiau ei să scape din prin-

soria lui Atanasie pe Circa, sub pretext că acesta ar fi trecut la religiunea reformată.

Însă această insinuare e numai unilaterală, cu expresă tendință d'a-l lua sub apărarea lor — *quod jure dare cogimur*.

Dar' o declarațiune din partea lui Circa, un act formal subscris de el, că a trecut la calvinii, nu există; prin urmare nu e nici o dovadă pozitivă despre pretinsa trecere. N. Bethlen zice că, față de persecuțiunile catolicilor, l-a ascuns într-o eclesie romană reformată din comitatul Hunedorei, dar' nu zice că l-a trimis ca paroh acolo, ceea ce Circa ca episcop ortodox nici n'ar fi putut primi, ci zice că nici n'a putut exista acolo, ci a pribegit. Apoi Atanasie spune însuși, că e minciună cum că ar exista atari parohii române trecute la calvinii, ci că se află în comitatul Hunedorei vr'o 10 parohii subtrași de la biserica unită, dară de ore-ce ei țin liturgie și în toate ritul oriental, numai pretextează a se fi unit cu protestanții; va să zică au fost preoți, cari n'au trecut la unire nici cu Roma nici cu calvinii, ci rămânând ortodoci ca mai 'nainte, deocamdată s'au fost pus sub scutul reformaților, până ce a trecut nevoia.

În fine, s'au aflat scriitori cari, mergând și mai departe, vor a ști, că Circa în comitatul Hunedorei ar fi făcut și proselitism

NOUTĂȚI

Hymen. Domnul Dr. *Gavril Suciu* avocat în Hațeg și d-șora *Horțensia Penciu* în Sibiu, își vor celebra cununia Sămbătă, în 11 Maiu st. n. la orele 1 d. a. în biserica gr. or. română din Sibiu-cetate.

La Abazia. Sămbătă în 11 Maiu, Maj. Sa Regele Greciei va sosi la Abazia, unde va face vizită Maj. Sale Regelui Carol al României. Intrevăderea acestă e de mare însemnătate politică și e salutată cu mare entusiasm, atât în România cât și în Grecia.

In atențiunea medicilor. De la pre-tura din Alibunari e scris concurs la postul de medic comunal în *Petrovasello* (Român-Petre), una dintră cele mai fruntașe comune din Torontal, cu 6038 locuitori aproape toți români. Terminul de concurs e 21 Maiu st. n. ear' alegerea în 22 Maiu. Dotație 1600 cor. salariu, 400 cor. relut de cuartir, și taxele statutare pentru cercetarea bolnavilor.

Comuna dorește să aibă medic român.

Avansări în armata comună. „Monitorul oficial militar” publică lista celor avansați cu ziua de 1 Mai n. c. în armata comună. Întră cei înaintați vedem și pe următorii Români: La rangul de *major*, căpitani Alexandru Bandian (la statul major gen. în Cracovia), Mihail Vlădar de Nagy Csepesheny, Ioan Matura reg. inf. 15; Ioan Ianoș reg. inf. 88; Elie Nedelcu reg. inf. 12; Iosif Vlădica reg. inf. 95; Nicolau Biju reg. inf. 34; Ioan Săgărcian reg. inf. 79. *Căpitani cl. II.* căpitani de cl. I.: Constantin Hadia reg. inf. 83; Alexandru Cioban reg. inf. 76; Ioan Voicu reg. inf. 2; Elie Ciugudean reg. inf. 64; Gregoriu Grosariu reg. inf. 41, Alexandru Muntean reg. inf. 101. *Căpitani cl. I.* locotenenți: Alexandru Băiaș reg. inf. 63; Basil Blanusă reg. inf. 53. *Locotenenți:* Silviu Cutean reg. inf. 81; Aurel Păcală reg. inf. 5; Alexandru Candrea reg. inf. 97; Octavian cav. de Grecul reg. inf. 75; Ioan Vințelieri reg. inf. 7; Iacob Brândușan reg. inf. 73; Alexandru Torturean bat. vên. 9. La auditorat a fost înaintat: Ioan Șuran, căpitan cl. I. la trib. milit. din Raguza. În corpul medicilor au fost înaintați medic de brigadă Dr. Nicolau Thoman și medic de regim cl. I: Carol Iansa. La *manutanță* a fost avansat Emanuil German locot. la reg. inf. 45.

Brumă. Azi-nopțe pe hotarul Sibiuului a căzut bruma, care a nimicit mai ales plantațiunile de grădini.

Dar pentru biserică. Dl *Cofoiu Romulus* negătătoriu în Baia-de-Criș a binevoit a dăru pentru biserică noastră din *Rișca* — tractul Zarandului — la sfintele Paști anul 1901 *Apostolul* tipărit cu litere latine legat în piele neagră, procurat dela librăria noastră arhiepiscopale din Sibiu. Pentru acest dar făcut pe sēma bisericii noastre 'mi țin de datorință a-i aduce mulțămintă și pe această cale, în numele comitetului parochial și respective al comunei bisericesci. Dumnezeu se-l țină mulți ani, căci dînsul e un exemplu viu de dărnice între Zărăndenii nostri. *Rișca* la 20 Aprilie 1901. *Nicolae Florea* preot gr. or. în *Rișca* cu filia Baia-de-Criș.

pentru reformatiune. De unde au luat ei această, nu spun, și nici nu se află atari urme de istorie contemporană. Dacă pe Circa l-a trimis într-o comună reformată, apoi aceea trebuia să fie deja făcută reformată mai nainte de ce ar ajunge el acolo, și se știe că aceste câteva comune reformate din comitatul Hunedorei trecuse la calvinism deja sub principii Ardealului Bethlen, Rakoczi, I, II, Apafi, etc.

Circa fugit și ascuns de frica jesiților nici nu ar fi avut timp d'a mai face și proselitism. Iară de ar fi și avut timp și ocaziune, ar fi agitat pentru ortodoxism, precum a agitat îndată ce a ajuns în Marmăția ca episcop.

De aci se vede, că atari presupuneri sunt numai efluxul combinațiunilor tendențioase sau cel puțin greșite.

La din contră, noi găsim în tot decursul vieții lui Circa în el un bărbat pe cât cult și deștept pe atât și zelos în ortodoxismul apărât de el peste un pătrar de veac, ca un luptător energie și ca un martir adevărat.

Acestea ne-au îndemnat a-i da locul cuvenit și bine-meritat în istoria Românilor.

Și acum mulțămind pentru grațioasă atențiune, vă rog să-mi păstrați și pe viitor binevoitoarea considerațiune.

Reuniune de înmormântare în Chior. La inițiativa dlui Vasile C. Osvadă, contabil la „Chiorana”, s'a înființat în Chior o reuniune de înmormântare. Noua reuniune și a ținut adunarea generală în 21 April st. n.

Ovațiuni profesorului V. A. Urechă. Ca răspuns la scrisoarea prin care ilustrul naționalist V. A. Urechă și luase adio de la studenții universitari cu prilejul retragerii în pensiune, studenții de la universitatea din București întrunindu-se eri la universitate, au plecat de acolo în corpore la Ateneu, unde au făcut meritatului profesor frumoșe ovațiuni.

Pentru masa studenților dela gimnaziul nostru rom. gr. or. din *Brad* au binevoit a dăru: Ilustritatea Sa Dr. *Iosif Gall*, mare proprietariu 200 cor., Mihail Cirlea, notariu public Abrud 50 cor., Nicolau Garoiu, adv. Brașov 20 cor., Basiliu Bașota, avocat Abrud 10 cor., Ioan Oncescu, notariu pensionat Rêhëu 50 cor., „Bocșana”, institut de credit Bocșa mont. 20 cor., „Doina”, institut de credit Câmpeni 20 cor., Dr. Petru Zepeniag, adv. 20 cor., Victor Fincu compt. 1 cor., Paul Corcea comerciant 2 cor., N. N., 2 cor., Ioan Balatescu funcționariu 1 cor., Iacob Bota cassariu 1 cor., Avram Corcea paroch gr. or. 2 cor., toți din Verșet, Sergiu Medean prot. 5 cor., Zevedeu Mureșan par. 3 cor., Dna Leontina A. Roman 4 cor., Eugenia I. Parascăv 2 cor., Vasile Aldea senator 4 cor. C. Crețioescu cassar 2 cor., I. Horgea? (neciscifabil) 2 cor., Rafila Onițiu 2 cor., Dr. Elekes 3 cor. toți din Sas-Sebeș, Nicolau Macrea comptabil 1 cor., Const. Dima sub-comptabil 1 cor., Nicolau Stoichița cassar 2 cor., Simion Chirca proprietariu 1 cor., Daniil Musa? proprietariu 1 cor., Dima Nicolae proprietariu 1 cor., Dima Șandor junior proprietariu 1 cor., Daniil Bocșa faur 1 cor., Nicolau Popescu rotariu 1 cor., Amalia Dima 1 cor., Maria Muntean 1 cor., George Pop oficial 1 cor., Aron Balint 40 fil. Albert Schuster neguț. 1 cor., Nicolae Rimbaș junior măestru 1 cor., Alecsandru Dima propriet 1 cor., Dșora Constanța Dima 1 cor., Dima Nițiu? neguț 1 cor., George Oprea par. gr. or. 2 cor. toți din Hunedóra, Nicolau Nașcu, paroch gr. or. în Poleți, în loc de cunună pe mormântul iubitului seu văr — de piă memorii — Dr. T. Pasc, fost adv. în Bistrița, a dăruit pentru masa studenților 4 cor. — Primescă toți binevoitorii dăruitori cea mai viuă mulțămintă. Direcțiunea gimnaziului rom. gr. or. din Brad 16 Apriliu v. 1901. *Georgiu Părau* director gimnazial.

† **Dimitrie Isopescu**, director al pre-parandiei de stat din Cernăuți și de la ultimele alegeri deputat în dieta imperială austriacă, a răposat săptămăna trecută, în urma unei apoplexii. Isopescu fusese ales în curia a cincă din Cernăuți, ca deputat guvernamental, în contra candidatului naționalist Dr. George Popoviciu.

Osănda falsificătorilor. În vara anul trecut făcuse mare senzație descoperirea bandei falsificătorilor de bani din jurul Turzii, în care — spre nenorocirea lui și împins de rîvna după îmbogățire ușoră — era implicat și notariul din Sălcuva, S. Pașca. Sentința tribunalului din Cluj fiind apelată din partea osăndiților, cauza a fost judecată în 1—2 Maiu la tabla reg. din Cluj, care reducend pedepsa dictată de forul prim, a hotărît pentru *Pásztor* Aladár 4 ani, pentru *Csongvay* Béla 3½ ani, pentru *Simion Pașca* 2½ ani, *Nagy Ferencz* 2 ani, *Szigety Péter* 2 ani, *Fenyvessy* Victor 1½ ani, *Baga István* 1 an și *Séra Károly* 6 luni de robie. Celor doi din urmă li-se recunoscă implinită pedepsa prin închisorea preventivă, ear' celorlalți li-se recunoscă în pedepsă un an din închisorea preventivă. *Pásztor*, *Csongvay*, *Pașca*, *Nagy*, *Szigety* și *Fenyvessy* au anunțat recurs de nulitate.

Pompieri nu glumă! În 25 April s'a aprins măieristea lui Mihail Góg, și pompierii din Giula au alergat în ruptul capului să stingă focul, credend că arde ceva la marginea orașului. Ajunși acolo au vădut însă, că focul e cu cincișute de pași dincolo de raionul orașului și s'au întors frumușel a casă, fiind-că pe basa statutelor nu sunt datori să stingă focuri în afară de hotarele orașului. De sine înțeles că măieristea a ars scum.

Donăzeci mii de honveți veterani. Zilele acestea s'a făcut o conscripție nouă a honveților din 1848—49, din care rezultă, că mai sunt încă în viață peste donăzeci mii. Ajutorele destinate lor se vor dtribui de aci încolo pe basa conscripției noue.

FELIURIMI.

Aurul și argintul. În zilele noastre e așa de imitat aurul și argintul, în cât cel mai exercitat ochiu se pôte înșela. Mijloce chimice sunt o mulțime cu ajutorul cărora ne putem convinge că avem aur, argint sau imi-

tații. Inșă aprôpe tôte acele mijloce au defectul de a fi greu de executat de cei neobicinuiți cu lucrări chimice.

Lată mijlocul cel mai simplu și mai practic și tot odată acela care nu înșală nici odată și anume: piesa de analizat se frēcă ușor cu virtul unui bastonaș de Nitrat de Argint (piatra iadului), muiat în apă. Dacă avem a face cu aur sau argint, partea atinsă rămâne lucitoare, ear' dacă e la mijloc imitație, imediat se formeză la punctul de contact o pată neagră verzue.

Cât timp e necesar să dormim? — Un copil senătos dörme cea mai mare parte din timp în primele săptămăni ale vieței, ear' în vârsta fragedă copiii sunt lăsați să dörmă cât vreau. Când copilul s'a făcut însă de șese sau șapte ani, când începe șcôla, somnul li-se scurtetză din ce în ce. La vârsta de 10 sau 11 ani copilul numai e lăsat să dörmă de cât 8 sau 9 ceasuri, pe câtă vreme părinții ar trebui din contră să le pörte grija ca să dörmă timpul cât le este neapărat necesar, care este 10 sau cel mult 11 ore. Până la 20 de ani un tîner are nevoie de 9 ceasuri de somn și un om matur de 8. Somnul neindestulțor este unul din relele cari ne bântue azi. Lipsa cuvenită și de nisce condițiuni normale ale sistemului nervos, și mai ales ale creierului, atrage după sine o stare de plâns, ruina și a trupului și a minței, ear' sleirea, excitabilitatea și desordinele intelectuale iau treptat locul dorului de muncă, buhului traiu obștesc și spiritului de inițiativă.

Din public. *)

Mulțămintă publică.

Inaltul nostru guvern reg. ung. prin scripta din 8 Nov. 1900 sub Nr. 116,245/900 ni-a conces a stringe ajutoriu în favorul bisericii nostre gr. or. din Șieul-mare, (spre a o gata) dela credincioșii nostri din întregă țără. Acelea ajutóre după însemnările din condica purtată de anume ómeni din loc, au incurs dela următorii prea stimați domni și comune politice și bisericesci și anume:

Din *Sibiu*: Escelenția Sa Inalt Preasfințitul nostru Domn Arch. și Metrop. Ioan Metianu, 50 cor., Dr. Elie Cristea, secretariu consistorial, 5 cor., Parteniu Cosma, directorul „Albinei”, 10 cor., Institutul „Albina” 50 cor. Mai mulți binevoitori tot din Sibiu și și streini, 1495 cor. Suma 12995 cor.

Din parochia și comuna politică Poplaca: 1130 cor., Gurariului, 2392 cor., Orlat, 1054 cor., Săcel, 754 cor., Sibiel, 934 cor. Vale, 1370 cor., Sêlște, comuna politică 20 cor. Nic. Hențiu, notariu 4 cor.

Din comună s'au strins 11312 cor., Galeșiu 1268 cor., Rodu 1172 cor., Tilișca 2107 cor., Poiana Sibiuului 4388 cor. Parochia și comuna Jina 1846 cor., Cărpiniș 712 cor. Săsciori 2148 cor., Lazu 1212 cor., Căpâlna 1046 cor., Șugag 824 cor., Sebeșul 910 cor., Raheș, 2680 cor., Lancrăm 1070 cor., Alba-Iulia 12 cor., Sas-Sebeș 6819 cor., Pianul de jos 2358 cor., Pianul de sus 2282 cor., Ciôra 1520 cor., Vinerea 2572 cor., Romos 1380 cor., Romoșel 3220 cor., Sibisel 3096 cor., Orășciôra 1006 cor., Beriu 1072 cor., Orăștie oraș, 2540 cor., Pricaz 962 cor., Turdaș 9 cor., Batiz 526 cor., Sântă-Maria de pētră, 570 cor., Hațeg oraș 1320 cor., Clopotiva 220 cor.

Din *Caranșebez*: Prea sfinția Sa Dnul Episcop Nicolae Popea, 10 cor., „Casa-Consortium, Spar. u. Varasch.” 10 cor., „Sparcassa” 5 cor., Seminaristii teologi 10 cor., mulți binevoitori, 3656 cor., tótă suma 7156 corône.

Comuna Borloava suma 1262 corône, Petrovnița, 818 cor., Armeniș 420 cor., Teregova 2784 cor., Domoșnia 1538 cor., Mehadica 834 cor., Cornia 1144 cor., Iabla-nița 1090 cor., Orșova, 1460 cor.

Din *Lugoș*: biserică gr. or. română din Lugoș 10 cor., Dr. George Popoviciu, ppop 2 cor., Dr. George N. N. 2 cor., Dr. Tit Malaiu, Dumitru Balașiu, Isaia Popovici, câte 1 cor., Mai mulți 5 cor. Suma 22 cor., Biserica gr. or. din Selba 2 cor., Biserica gr. or. din Costeiu 2 cor., Adam Groza, protopop în Costeiu mare, George Sirb, protopop în Belint, Popoviciu, paroch în Budint, paroch din Chiseteiu, câte 2 cor., paroch din Ietar, 1 cor., Vosile Terebent, paroch în Zsivin, 2

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesce răspunderea.

cor., paroch din Hodoni 1 cor., Biserica gr. or. din Zsivin, 2 cor., Mai mulți binefăcători 440 cor. suma 2240 cor.

Din *Timișoara*: Banca „Timișana” 6 cor., Dr. Traian Putici, protopop, Director P. Rotariu, Dr. Mezin adv., Dr. Crăciunescu, medic câte 2 cor., Popa Helena, Lungu inv., Murgu, câte 1 cor., Costa Maniu, 2 cor., Szekuly George, 3 cor., Ilie George, 2 cor., Novotny, Olariu Pavel, câte 1 cor., dna Mariți Bugariu 2 cor., Dr. Petru Țegle, 6 cor., Emanuil Ungurean, 2 cor., Constantin Ciavău, N. N., câte 1 cor., Ioanovici Gyuri Babi, 4 cor., suma 42 cor.

Din *Arad*: Cassa consistorială 5 cor., Banca „Victoria” 5 cor., „Tribuna Poporului” 1 cor., Dr. Iustin Suciu, 1 cor., Dr. Stefan C. Pop, Dr. Oncu, câte 2 cor., Ciorogariu Rom., Vatian, dna Veturia Pop George, Dr. Bogdan, Suciu, Ispravnic, câte 1 cor., Seminaristii teologi, 10 cor., Mulți binefăcători 9 cor. suma 41 cor.

Din *Lipova*: Institutul „Lipovana” 5 cor., V. Hamzea, protopop, 2 cor., N. N., și alți mai mulți 1007 cor. suma 1707 cor., Comuna Bobâlna 280 cor., Din *Clușiu* 495 cor. Din *Deș* prot. Teodor Herman, 4 cor., Dr. Cherestes, adv. 1 cor., Comuna Jabenita 1763 cor., Adrian 350 cor., Gurghiu 308 cor., Hodac 2410 cor., Ibănesci 1689 cor., Cașva 896 cor., Idicel 3028 cor., Deda 1598 cor., Filea 1242 cor., Cujeșiu, 138 cor. După protocolul 2-lea cu care s'a început colectarea dela Reșinariu spre Făgăraș și Brașov au incurs din comuna Reșinariu 4532 cor., Sadu 2022 cor., Tălmăcel 1066 cor., Boița 4046 cor., Porcesci 3220 cor., Sebeșul de sus 1670 cor., Sebeșul de jos 1672 cor., Avrig 4140 cor., Porumbacul de jos 1824 cor., Sărata 892, Scorei 1448 cor., Cărtișoara 722 cor., Arpașul de sus 1538 cor., Arpașul de jos 1530 cor., Streza-Cărtișoara 722 cor., Ucea inferiôră 1652 cor., Veneția inferiôră 2182 corône, Veneția superiôră 1410 cor., Drăguș 1374 cor., Sămbăta de sus 354 cor., Sămbăta de jos 684 cor., Voila 832 cor., Dridit 564 Beclean 916 cor., Făgăraș 4168 cor., Galaț 5 cor., Șona 1088 cor., Mândra 1198 cor., Vad 1748 cor., Ohaba 712 cor., Șinca veche 1272 cor., Șinca nouă 2160 cor., Zernesci 54 cor., Tohanul vechiu 1702 cor., Tohanul nou 1854 cor., Bran 1888 cor., Rêșnov 3295 cor., Brașov oraș 8161 cor., Brașov Tocile 1260 cor., Bacifalëu 1140 cor., Turcheș 1430 cor. Din comuna Cernat s'a strins 870 cor., Satulung 240 cor., Satulung 2616 cor., Têrlungeni 2630 cor., Purcăreni 2190 cor., Preșmer 2632 cor., Herman 2290 cor., Sânt Petru 2212 cor., Bood 1627 cor., Brașov Stupini 1426 cor., Brașov Țintari 2392 cor., Vlădeni 1434 cor., Perșani 970 cor., Grid 1350 cor., Părău 1108 cor., Veneția de sus 1146 cor., Comana inferiôră 1274 corône, Cuculata 2026 cor., Fântăna 778 corône, Cața 760 cor., Elie Juga, preot gr. cath. din Arcalia 1 cor.

Subscrisa epitropie gr. or. din Șieul-mare (Com. Bistrița Năseud Tractul Bistriței) aduce și pe calea această profunda noastră mulțămintă. I. Inaltului nostru gnvern reg. ung. pentru inalta bunăvoință, cu care s'au arătat față de lipsita noastră biserică, dându-ne inalta concesiune de a colecta ajutóre din întregă țeara spre a ne fini biserică, prin scripta din 8 Novembre 1900 Nr. 116.245 ex 1900 și a II-lea Escelenței Sale Inalt Preasfințitului nostru Domn Archiepiscop și Metropolit Ioan Metianu pentru părintesca binecuvântare și recomandare dată în 15 Ianuaru 1901 Nr. 369 Pres. Apoi tuturor prea stimaților dni căpitani, primari de orașe și sate. Prea ono-raților domni protopopi și stimați domni notari și parochi, cari ni-au dat tot sprijinul ómenilor nostri umblători cu colecta. Tuto-rotor binefăcătorilor și ajutătorilor, cari toți sunt induși în Condica bisericescă spre pomenire la altariul domnului pentru care scop au și contribuit. Dzeu dee tuturor ani mulți cu fericire și să le rêsplătescă fie cărnia cu darul seu cel ceresc.

În numele întregii comune bisericesci gr. or.

Șieul-mare, în 11 Aprilie 1901.

David Rusu
paroch gr. or.

Teodor Ursu
epitrop I.

Ioan German
epitrop II.

Nr. 12—901 parochial [60] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a III-a Mașca, protopresbiteratul Solnocului, prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasionate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Concurenții au ași așterne rugărilor instruite conform normelor în vigoare în terminul deschis la oficiul protopresbiteral al tractului Solnoc în Cupșeni, și a se presenta înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Mașca, la 4 Martie 1901 st. v.
Din sedința comitetului parochial.

Ioan Bodea
președinte.

Iosif Hrior
notar.

Vidi.

S. Cupșa
protopresb.

1228 sz hoz — 1901.

[61] 1—3

Arlejtés.

A nagy-szebeni m. kir. állami elme-gyógyintézetnél a folyó évi májushó 20-án dél előtti 11 órakor zárt írás-

beli árlejtéstárgyalás fog tartatni a következőkre nézve, melyek a „Budapesti Közlöny” folyó évi, 100, 101 és 102 számaiban részletezve vannak:

1. fa és kárpitozott butor 3673 kor.
2. vasbutor 1708 kor.
3. 247 m² asphalt parkettel borítandó térfogat, □ méterenként 14 kor. egységárban és 360 m² térfogat egyszerű tölgysfa parkettel borítva □ méterenként 9 korona egységárban.

Magyar nyelven szerkesztett és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok a fentirt helyen és időben benyújtandók.

Nagy-Szeben 1901 május 3-án.

M. kir. állami elme-gyógyintézet.

Din Tipografia și librăria archidiece-sană, Sibiu, se poate procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv
despre frumos și artă,

de
Dr. Iosif Blaga,
profesor.

Prețul broș. 3 cor. 60 fl.

In préjma esamenelor!

* In préjma esamenelor!

**Serisori de esamen
(propise)**

pentru scrierea română, germană și dictando tipărite în Tipografia archidiece-sană, în colóre vênătă, pe hârtie fôrte fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 2 fl.; 100 bucăți 130 cor. și porto postal.
Comandele din afară se eșecută imediat.

Librăria tipografiei archidiece-sane.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidiece-sană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmósele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu 160 cor., legat în piele cu copcii galbine 320 cor. plus porto postal 30 bani.
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria Tipografiei archidiece-sane.

Icone sfinte.

Mărimea în Cm.	fôrte fine					fine					simple:				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/68	55/63	63/79	74/100
	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.
Adormirea Maicei Domnului	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Archangelul Michail	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Gavril	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Apostol fiecare	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Bunavestire	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Domnul Christos	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Nașterea Domnului	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Botezul	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Fuga la Egipt	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus în biserică (12 ani)	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
La nunta din Cana	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus pe mare	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
„invie pe Lazar	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Schimbarea la față	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus în muntele Maslinilor	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
„pe cruce	30 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Punerea în mormânt	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Invierea	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Inălțarea	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Floriile	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Tăierea împrejur	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Constantin și Elena	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Sfântul Dumitru	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
„călare	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Evangelist fiecare	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Sfântul George	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
„călare	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Inălțarea „sintei cruci	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Ilie prorocul	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
„în car de foc	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Ioan în pustie	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Maica Domnului	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Sfântul Nicolae	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Nașterea Maicei Domnului	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Petru și Pavel	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Pogorirea Duchului sfânt	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Simeon	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Sfânta Treime	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Tăierea capului S-tului Ioan	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Nașterea S-tului Ioan Botez.	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Arch. Michail și Gavril	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40

Cina cea de taină și 40 Mucenici, după comandă, dela 40 corône în sus fôrte fine, 30 corône fine, ér simple 18 corône. — Aier (pentru Paști), fine de to 39-20—117.60 corône, fine 29.40—89.60 corône, simple 21—67.20 corône, mărimele 55/68, 63/79, 74/100, 82/120, 110/140 cm.

Prețurile sunt socotite la icône pictate pe pânză, primește însă Librăria și comande pentru icône pe lemn, tinichea, aluminiu, porțelan și lamele de aramă, pentru iconițe de iconostas, prapore, portrete cu prețurile cele mai moderate, tôte executate după cum se cere, ba spre înlesnire deja de mai mulți ani liferă rame pentru icône, iconițe, portrete etc. pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Librăria Tipografiei archidiece-sane
Sibiu.